

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS DE PAPAVER TE ADEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 25221

Instelling VBS De Papaver
Adegem-Dorp 16A - 9991 ADEGEM

Beleidsverantwoordelijke Annelies LAMMERTYN

Telefoonnummer 050 71 15 93

E-mail directie@depapaver.be

Website www.depapaver.be

Bestuur Schoolcomite Adegem en Kleit
Adegem-Dorp 16A - 9991 ADEGEM

Scholengemeenschap Katholieke Basisscholen Maldegem
Marktstraat 15 - 9990 MALDEGEM

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Meetjesland
Visstraat 14 - 9900 EEKLO

Start- en einddatum doorlichting 05/02/2024 - 08/02/2024

Inspectieteam Petra ROSSEAU
Mieke BAETSLÉ
Hilde ROOSE

Inhoud

1	Toelichting -----	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting? -----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit? -----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie? -----	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie? -----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting? -----	4
2	Administratieve situering -----	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit? -----	6
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs? -----	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling -----	8
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling -----	9
5	Respecteert de school de regelgeving? -----	11
6	Samenvatting -----	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit? -----	12
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs? -----	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk -----	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen -----	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid -----	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.

- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Adegem-Dorp 16A - 9991 ADEGEM
- Adegem-Dorp 28A - 9991 ADEGEM.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Het schoolteam ontwikkelde een schoolvisie die opgebouwd werd rond vijf waarden: efficiëntie, erkenning, enthousiasme, communicatie en verbondenheid. Deze visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Het is een aandachtspunt voor de school om duidelijk te maken hoe ze met haar schoolvisie wil tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen en het referentiekader voor onderwijskwaliteit (ROK) voor het wiskundeonderwijs en het onderwijs in de kleuterafdeling. De school integreert het gelijkonderwijskansen(GOK)beleid in het beleid op de leerlingenbegeleiding. Ze bepaalt voor het GOKbeleid streefdoelen. Het is een werkpunt om hier ook indicatoren en een tijdspad aan te koppelen. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Ze stuurt haar visie bij waar nodig.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. Er zijn maatregelen en afspraken om aan de kwaliteitsverwachtingen van het ROK tegemoet te komen, maar deze afspraken zijn niet voor alle domeinen even doelgericht en ze sturen de praktijk slechts gedeeltelijk aan. De planning en organisatie van de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling is in beperkte mate gericht op de realisatie van een volledig aanbod met aandacht voor de verticale en horizontale samenhang van de doelen. Het is een werkpunt voor de school om meer doelgerichte afspraken te maken voor zowel de onderwijsleerpraktijk van wiskunde en de kleuterafdeling als voor de leerlingenbegeleiding. De school laat ook kansen liggen om de personele middelen voor GOK doelgericht in te zetten. De school ondersteunt de teamleden door onder meer te voorzien in coaching tot op de klasvloer en in servicedocumenten.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch. Er is in groeiende mate aandacht voor een cyclische evaluatie. Het is een groeikans om hierbij nog meer aandacht te hebben voor de resultaten en de leereffecten.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties ook relevante partners. De evaluaties zijn echter beperkt doelgericht. De school slaagt er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten. De school beschikt over een gamma aan resultaten op onder meer genormeerde en gevalideerde toetsen maar een diepgaande analyse ontbreekt. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. Het is een werkpunt voor de school om naast het diepgaander analyseren ook op zoek te gaan naar tendensen over de jaren heen om er doelgerichte en schoolbrede acties aan te koppelen.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Ze laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren in groeiende mate inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Voor een beperkt aantal kleuters werd een begeleidingsplan opgesteld. Het vormt een werkpunt om voor alle kleuters met specifieke onderwijsbehoeften de verzamelde gegevens te analyseren, om in overleg redelijke aanpassingen en begeleidingsdoelen te bepalen en om het leerproces en de evaluatie erop af te stemmen. De systematische opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk en activerend te maken. Zo is het een werkpunt voor de leraren om in te zetten op een graduele opbouw van uitdagende speelleerhoeken waarbij tevens doelbewuste talige en wiskundige impulsen de krachtige leeromgeving ondersteunen. De leraren leveren inspanningen om hun aanpak taalontwikkend te maken door onder meer initiatieven rond interactief voorlezen. Zij laten echter nog kansen liggen om de kleuters taalruimte te bieden om taal in te oefenen in een betekenisvolle context. De progressieve opbouw van zelfredzaamheidstaal, themataal en instructietaal is tevens een werkpunt. De leraren maken hun aanpak veelal betekenisvol door aan te sluiten bij de interesses en leefwereld van de kleuters. Het is nog een werkpunt om hierbij ook de kansen tot incidenteel leren te benutten en te voorzien in een logische opbouw van visualisaties. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Zij bieden strategieën aan die het sociaal-emotioneel handelen ondersteunen. Het vormt nog een aandachtspunt om ook een graduele opbouw te voorzien in strategieën die het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen efficiënt.

Effectieve feedback
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in hun leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze meestal vanuit de leerervaringen van de kleuters. Het is waardevol dat er geregeld met kleuters gereflecteerd wordt op het einde van een activiteit. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. Het vormt een aandachtspunt om de feedback nog meer te richten op het zelfregulerend niveau. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Leerlingenevaluatie
BENADERT DE
VERWACHTING

De observatie en evaluatie sporen beperkt met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod en zijn in beperkte mate gericht op de harmonische vorming van de kleuters. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. Zo hebben de leraren in mindere mate aandacht voor de verticale samenhang in de observatie en evaluatie over de leerjaren heen en ontbreken objectieve en eenduidige beoordelingscriteria.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE
VERWACHTING

De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De leraren dragen bij tot het bepalen van redelijke aanpassingen voor leerlingen in de verhoogde zorg, maar ze laten kansen liggen om in overleg begeleidingsdoelen op korte en middellange termijn voorop te stellen. Het is een verbeterpunt om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften hoge verwachtingen te stellen die afgestemd zijn op de zone van naaste ontwikkeling. De leraren implementeren de redelijke aanpassingen consequent maar weinig planmatig in hun onderwijsleerpraktijk. De systematische opvolging van de effecten van het maatwerk, de eventuele bijsturing en het borgen van doeltreffende maatregelen in een overzichtelijk en functioneel volgsysteem vormen werkpunten. De leraren implementeren, waar zinvol, doeltreffende maatregelen in de brede basiszorg.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze expliciteren geregeld de lesdoelen en sluiten doorgaans aan bij de voorkennis van de leerlingen. De leraren hanteren een onderwijsleerpakket om hun wiskundeonderwijs richting en vorm te geven. Omwille van aanpassingen op eigen initiatief van leraren, is het een aandachtspunt om op klas- en schoolniveau de logische en stapsgewijze opbouw te bewaken. De leraren hebben oog voor verschillen tussen leerlingen en stemmen er hun aanpak beperkt op af. De manier waarop de leraren het meersporenbeleid hanteren, is divers. In sommige klassen gebruiken de leraren veeleer beperkt werk- en groeperingsvormen die leerlingen aanzetten tot nadenken en leren en tot samenwerking en interactie. Er liggen kansen open om alle leerlingen voldoende oefenkansen te bieden om wiskundetaal te verwerven. De leraren gebruiken geregeld authentieke en realistische contexten, voornamelijk vanuit hun onderwijsleerpakket. Ze besteden af en toe aandacht aan horizontaal samenhangende inhouden en contexten. Ze hebben aandacht voor visualisaties die het leerproces ondersteunen. Zo zijn er in alle klassen wandplaten met referentiematen aanwezig. Het is een verbeterpunt om ook overal duidelijke analoge en digitale klokken te voorzien. De leraren zetten in op zelfstandigheid bij leerlingen, maar het is een werkpunt om hen schoolbrede en gradueel opgebouwde strategieën aan te reiken die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen.

Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vooral vanuit de leerervaringen van de leerlingen, minder vanuit de doelen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht en in beperkte mate op de zelfregulatie. De feedback is duidelijk, constructief en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De leraren leveren inspanningen om schriftelijke feedback op te nemen in de rapportering. De mate waarin de feedback richting geeft aan leerlingen om te groeien in hun leerproces, verschilt per leraar.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING

De observatie en evaluatie sporen grotendeels met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De leraren stemmen het onderwijsleerproces af op de resultaten van de observatie en evaluatie. Ze doen dit voornamelijk op kind- en klasniveau, in mindere mate op schoolniveau. Bij verbeterwerk hanteren ze objectieve en eenduidige beoordelingscriteria die ze formaliseerden in een afsprakennota. De observatie- en evaluatievormen zijn afgestemd op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het is een uitdaging om de leerlingen actiever te betrekken in hun evaluatieproces.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ✱ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader		
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	◆
Effectieve feedback	●	●
Materiële leef- en leeromgeving		
Leerlingenevaluatie	◆	●
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.